

1 Kombinatorni zadaci. Geometrijske jednakosti

DEFINICIJA 1.1 Geometrijski lik ω je **konveksan** ako za proizvoljne tačke A i B lika ω cela duž \overline{AB} pripada liku ω .

DEFINICIJA 1.2 Geometrijski lik ω je **ograničen** ako postoji kružna površ koja sadrži sve tačke tog lika.

DEFINICIJA 1.3 Geometrijski lik ω je **otvoren** ako za proizvoljnu tačku A lika ω postoji kružna površ λ sa centrom u tački A koja cela pripada liku ω .

DEFINICIJA 1.4 Sve tačke jedne površi ω se dele na unutrašnje, spoljašnje i granične.

DEFINICIJA 1.5 Tačka A je **unutrašnja** tačka površi ω ako postoji kružna površ sa središtem u tački A čije sve tačke pripadaju površi ω .

DEFINICIJA 1.6 Tačka B je **spoljašnja** tačka površi ω ako u ravni te površi postoji kružna površ sa središtem u tački B koja ne sadrži ni jednu tačku površi ω .

DEFINICIJA 1.7 Tačka C je **granična** tačka površi ω ako u ravni te površi svaka kružna površ sa središtem u tački C sadrži i unutrašnje i spoljašnje tačke površi ω .

DEFINICIJA 1.8 Neka je $a = (a_1, \dots, a_n)$ data n -torka pozitivnih brojeva. Tada je **harmonijska sredina** $H_n(a)$ brojeva a_1, a_2, \dots, a_n definisana izrazom

$$H_n(a) = \frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}},$$

njihova **geometrijska sredina** $G_n(a)$ je definisana kao

$$G_n(a) = (a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n)^{\frac{1}{n}},$$

njihova **aritmetička sredina** $A_n(a)$:

$$A_n(a) = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n},$$

i njihova **kvadratna sredina** $K_n(a)$:

$$K_n(a) = \sqrt{\frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n}}.$$

Teorema 1.1 Neka su date sredine kao u prethodnoj definiciji, tada je:

$$H_n(a) \leq G_n(a) \leq A_n(a) \leq K_n(a).$$

Jednakost važi ako je $a_1 = a_2 = \dots = a_n$.

Zadatak 1.1 Bela ravan je polivena crnom bojom. Dokazati da postoje dve tačke iste boje između kojih je rastojanje 2011m.

Zadatak 1.2 Dat je konveksan 1985-to ugao, čiji je obim 2500. Dokazati da neka tri temena datog mnogougla određuju trougao čija je površina manja od 1.

Zadatak 1.3 Dokazati da skup koji se sastoji iz konačnog broja od n pravih neke ravni π , pri čemu se svake dve od tih pravih seku, a nikoje tri i više ne seku u jednoj tački, razlaže ravan π na $\alpha_n = \frac{n^2+n+2}{2}$ konveksnih oblasti, od kojih je $\beta_n = 2n$ neograničenih i $\gamma_n = \frac{n^2-3n+2}{2}$ ograničenih.

Zadatak 1.4 Dokazati da skup koji se sastoji od n krugova neke ravni π , pri čemu se svaka dva kruga iz tog skupa seku, a nikoja tri i više ne seku u jednoj tački, razlaže ravan π na $n^2 - n + 2$ oblasti.

Zadatak 1.5 Ako su a, b, c stranice trougla i s poluobim trougla, dokazati da važi

$$\begin{aligned} a) & 2\sqrt{(s-b)(s-c)} \leq a \\ b) & s\left(\frac{1}{a+b} + \frac{1}{b+c} + \frac{1}{c+a}\right) \geq \frac{9}{4} \\ c) & \frac{1}{s-a} + \frac{1}{s-b} + \frac{1}{s-c} \geq 2\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}\right). \end{aligned}$$

Zadatak 1.6 U trouglu $\triangle ABC$ izabrana je proizvoljna tačka M . Kroz tačku M i temena A, B, C konstruisane su prave AM, BM, CM , koje seku odgovarajuće stranice trougla u tačkama A_1, B_1, C_1 . Dokazati da važe nejednakosti:

$$\begin{aligned} a) & \frac{\overline{AM}}{\overline{A_1M}} + \frac{\overline{BM}}{\overline{B_1M}} + \frac{\overline{CM}}{\overline{C_1M}} \geq 6 \\ b) & \frac{\overline{AM}}{\overline{A_1M}} \cdot \frac{\overline{BM}}{\overline{B_1M}} \cdot \frac{\overline{CM}}{\overline{C_1M}} \geq 8. \end{aligned}$$

Zadatak 1.7 Dokazati da u pravouglom trouglu važi nejednakost $0,4 < \frac{r}{h} < 0,5$, gde je r poluprečnik upisanog kruga, a h hipotenuzina visina.

Zadatak 1.8 Dokazati da u trouglu važi nejednakost:

$$\frac{abc}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} \leq 2\sqrt{3}rR,$$

gde su r i R poluprečnik upisanog i opisanog kruga oko trougla, i a, b, c stranice tog trougla.

Zadatak 1.9 Nejednakost

$$a^4 + b^4 + c^4 < 2(a^2b^2 + b^2c^2 + a^2c^2)$$

je potreban i dovoljan uslov da se dužima čije su veličine a, b, c može konstruisati trougao.

Zadatak 1.10 Ako su h_a, h_b, h_c odgovarajuće visine i r poluprečnik upisane kružnice trougla, dokazati:

$$\begin{aligned} a) & h_a h_b h_c \geq 27r^3; \\ b) & h_a + h_b + h_c \geq 9r. \end{aligned}$$